

Энэ республикын карта дээр байгаагүй хэн

Сэмбын фабрика

Ужам эхэ Энэ оройнойнай бүхн хэвээр хэвээр шэнэ барилднууд дайны үе соошье табалдгүйгээр абуулдаг. Эгээг энэ үед манай республикын столицын захад — Удын урда биед эхэлдэг талмай дээр Улан-Удын сэмбын фабрикын барилда харгалзахан байх юм

1944 ондоо правительственн дурдхалээр текстильн ажайгдларин Министрство болбол манай республика соо байн түүхэй эд, ресурсуудыг хэрэглэхин тула сэмбын фабрикын барилдаг эхлэх гэж шийдэвэн байгаа. Хоонон тала дээр фабрикын томо томо корпусуудыг бохилоо, тэрэнэй фундамент табиха гэжэ хүнтэй хэрэг бэшэ, гэбэшье, бархшээлнүүд үнэн сэхэ ажлаар дабалажа, фабрикын нуури тэрэ жэл соогоо хүсэ дүүээн табилахан байна.

Эсгээ ороноо хамгаалхын дайны дүүрэхтэй сасуу нигээд эхэ ажланууд бүтээгдэж, энэ фабрика хада 1946 оной нөлөө харда түүрүшын өөжжөөшй барилгыг биедүүдэн агаарлагда оронон юм. Нигээг шэнэ сталинска табанжалэй түүрүшын жэлдэ Энэ оройнойнай зүүн хэвээр соо түүрүшын сэмбын фабрика бодхоогдоо нан.

Манай республика соо сэмба нэхэ харнуудыг бэлдэхэд ябадал хада агвал бэрхтэй асуудалтай нэгэн байн юм. Тини, республи-

кыннай ажлын бүхн халбаринуудта сэлүргэлжын анхарад хандуулж байгаа. Москва городой ажайгдларинхинд сэмба нэхэлшодны бэлдэхэд өөһөдынгөө туһаламжыг үзүүлээ. 150 гарам залуушүүд Москвай текстильнэ фабрикануудта ошожо, бүх нэхэлгын дүй дүршэлүүдтэ, оньһото эхэ агрегат машинануудыг шудалжа ерөөн байха юм. Эдээр хада Улан-Удын сэмбын фабрикын кадрова хүдэлмэршээдэй үндэһэн ба түүрүшын зүенэ боложо үгөө.

1946 оной турша соо фабрикийн хүдэлмэршээд дүй дүршэл багатай, станок-түхээрэлтэнүүдээ хүсэд хэрэглэжэ шадалагүй дээрһээ Үйлдэрин тусбүүдтэ дүүргэдэггүй, тигээшье муу шанартай сэмба нэхэжэ гаргадаг байгаа нан.

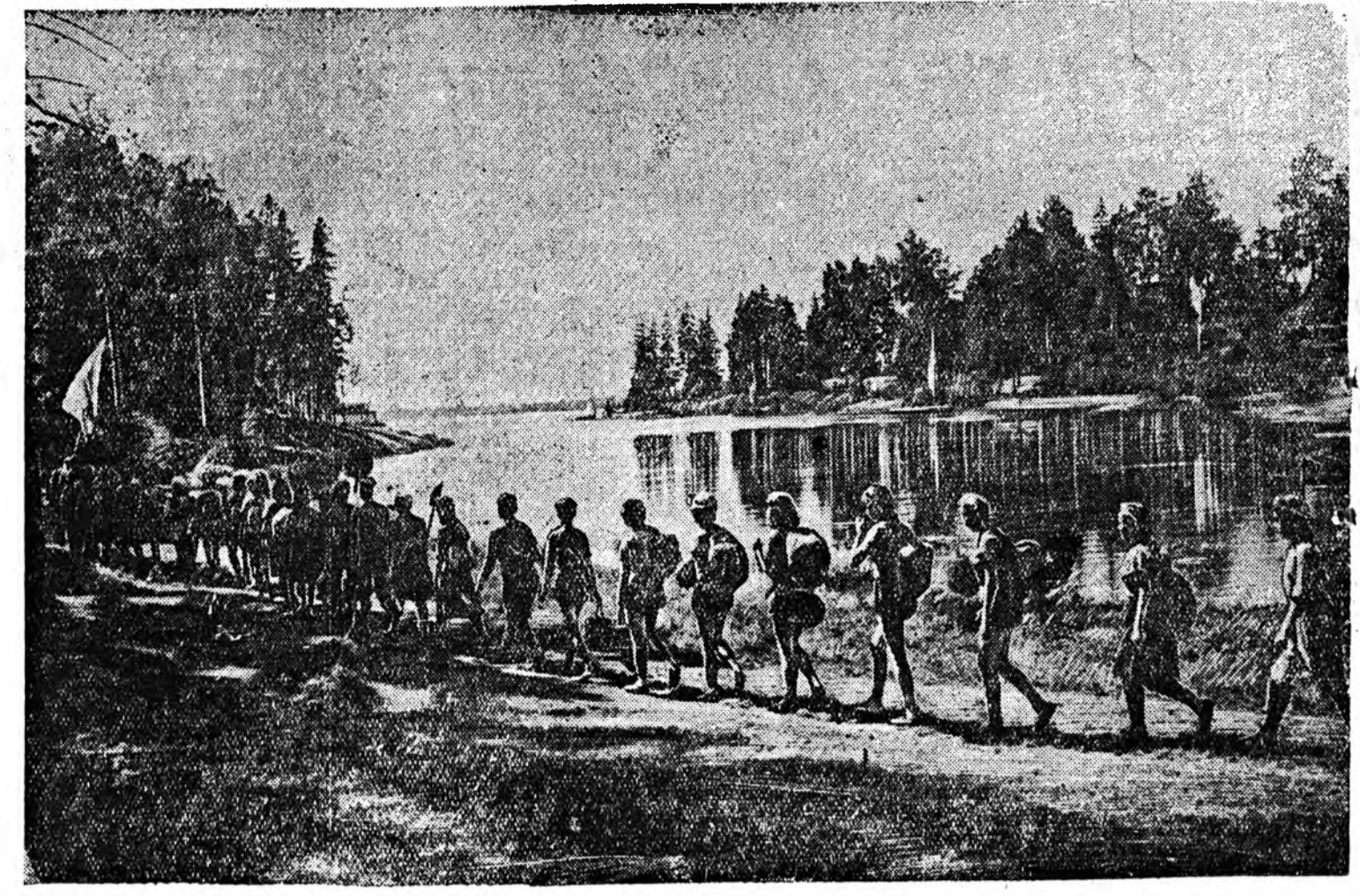
Мүн, 1947 ондошье нимэ дутуу лүдэнүүд баһаа үзэгдэжэ байһан юм. Фабрикын түүрүшын жэлнүүдэй хүдэлмэридэ байһан дутуу лүдэнүүдээ тэндэхи залуу хүдэлмэршээд, мастернууд дургал абажа, саашаа ямараар ажалада харгы замаа эли тодоор олоһон байха юм. Эгээл энэвэй ашад фабрикын коллектив 1948 он соо өөһөдтөө үгтэһэн гүрэнэй түсэбтэ тов эхэ амжалтатайгаар биедүүлжэ байна.

Сэмбэ нэхэлгын дүй хүршээме жэрсээтэй байнаар шудалхан мастернууд Семен Борисов, Иван Дромов,

Николай Марков, Мария Солодова гэгшэд сэмбэ нэхэлгын хүдэлмэриг залуу халарнуудыг тон олоор бэлдэхэ. Хэжэ олон комсомольско-залуушүүдэй бригаданууд өөһөд хоорондоо мүүрсөн хүдэлмэригэ, ажалай жэшээтэ һайн амжалтануудыг туйлана. Сэмбэ нэхэлгэд Людмила Федоренко, Вера Личинко гэгшэд һалхан дэ һурагшаар хүдэлмэригэ эхилдэн аад, мүнөө ороо механиктай томо томо станогудай эзэн болоод Удэр бүрингөө даалгабарине 130 процент хүртэр дүүргэвэ. Лида Бурдывлева, Мария Трофимова, Анна Зайцева гэгшэдэй бригаданууд ахтарта мастер Матросовой дүй дүршэлдөөр ажлажа, мүнөө ставановска бригаданууд болобо.

Сэмбын фабрикын коллектив урдаа тохолоһон бэрхшөөлнүүдтэ лабан гараха зуураа, фабрикаа мүнөө республикын түүрү предпринтнуудай нэгэн болгожо, шэнэ сталинска табанжалэй түүрүшүүдэй республикнска Хүндэлэлэй доскада башүүжээ.

Сэмбын фабрикын коллектив «Эхэ орондоо түсэбтөө гадуур сэмба үгтэ!» гэгэн уриалтайгаар хүдэлмэрлэжэ, май һара соо түсэбтэйгөө хэрдэ тээ 18000 метр сэмбэ Үйлдэбэрлэн гаргал байла. Мүнөө тус фабрикын коллектив республикынгаас ойн баарыг улам эхэ амжалтатайгаар утгын түгээ төмсөжэ байна. Е. Гурвич.

Пионерүүд походто гараба...

ФОТО-ЭМИА.

Холотой харилсаха радио холбооной мастер

БМАССР-эй Осовиахмай (мүнөөнэй ДОСАРМ) Центральна Советэй дэргэдэх радиоклубэй эмхидхэгчэһэн түүрүшын Удэрһөө хойно тус клубэй хүдэлмэридэ нүхэр В. Е. Макаров залуунаар хабалдасана. Тэрэ хада лекци, хөөрөлдөө Унгароод, радиотнарийн һурагал эмхидхэгч, клубэй ашаргаарнуудай забабарил хабалдасгад ба бусад хүдэлмэринүүдтэ абуулдаг байха юм.

Нүхэр Макаров болбо радио харгыг һайтар мэдэдэг байһан тулаа радиоклубай хүдэлмэригшээдтэ сэлүргэлжэ консультаци үгэжэ байдаг байна.

Радиоприбор зохиогшо А. С. Поповой 53 жэлэйн ойтой дашарамдуулан Унгароод советска коротковолновитнуудай холотой харилсаха 7-дохин Вүхэсоюзна радиотестэдэ нүхэр

Макаров хабалдасжа, нэгэдэйн нуури эвэлдэ.

СССР-эй Осовиахмай (ДОСАРМ) Центральна Совет болбо нүхэр Макаровыг нэгдэн митинг шэн ба нэгэдэйн зэргын дүлгөн «Холотой харилсаха радио холбооной мастер» гэгэн нэрээрэгэ олмолотойгоор баруула.

Д. Нолманов.

Эдэ колхозууд үбнэхуряалгада бэлэн

Республикын ойн баярй жэл — 1948 ондо Хорин аймагай колхознуудт үбнэ ногооной үндэр баян ургаса хураалтын түгээ төмсөжэ байна.

Эндэх түүрү колхозууд үбнэхуряалгада бэлэхэлэй хүдэлмэринтэ мүү бэлээр абуулна. Жэшээлдэ, Лениний нэрэмжэтэ колхоз түсэбтэ харгалдһан 11 сенокосилка, 6-ай орондо 7 морин тармуурнуудыг забабарилһан ба бэшэ бусад гар эмсэгүүдтэ хүсэд түхээрһэн байха юм.

Тэршөлэн Нарт Марксын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Г. Додиковой

жэтэ колхозой нүхэр Г. Додиковой дүтөөдөжэ зүенэ сабиалангайгаар газар хайжаруула талһар гөрлөйтөхон хүдэлмэри хээ.

һайн бэлдэхэлтэй

Хасуургайн сельсоветэй «Победа» колхоз (түүрүдэһэн С. Кожеников) үшөө дабар болохооо урда тээ үбнэхуряалтын график төдөрхөйгөөр табиһан байгаа.

Бүхэлдэй түмэршэ харгалшуул Ф. Мартынов, В. Серапионов гэгшэд тарилтын машина эмсэгүүдтэ забабарилла зуураа, мүн үбнэхуряалтын

машинуудыг забабарилжа эхилһан юм. Мүнөө өнэ колхоз 9 сенокосилка, 6 морин тармуур забабарилжа дүүргэһэн ба 100 гар хажуур болон тармуурнуудыг бэлдэхэн байна.

Тэршөлэн сабиалангай газарыг хайжаруулахын түлөө эхэлэн хүдэлмэри хэрдэ. 300 гектар газарыг мого шулуунһаа эсбэрлэһэн ба 3000 гектар газарыг эхэлэн хайжаруула. Тинишээ наг шобхэ гаргажа, сабиалангайгаар үгтэжүүлһэн байха юм. Мүн хуулан канава-һубаг забабарилжа, сабиаланга үблэжэ байһан.

А. Шадав, (манай корреспондент).

Эрхим наалишан Нимаева

Сэлэнгын аймагай Жаргалтын оомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим наалишан нүхэр Д.Нимаева 1937 онһоо хойшо үлэртэ малай ферме дээрэ табалдгагүйгөөр ажалажа.

Нүхэр Нимаева жэлбэ жэлдэ өөрнөгөө даһан үнээдэй хойноһоо харууһа һайнаар эмхидхэжэ, тэдэнэй

үгэжэ шадха ашаг шөмьөн хүсэд абажа, гүрэнэй түсэбтэ ходооо ХҮҮД лэн дүүргээг юм. 1947 оной сезон соо 14 үнэһнээ 20950 литр бv һаанан байна.

Тини байгша оной түүрүшын 5 һара соо өөрнөгөө даһан 14 үнэһнээ 18 түсэбтэй өһөөр 5985 литр бv һаанга байгаа нан, 7173 литр бv һаанга.

А. Хилтухинов.

түсэбтэ 119 процент гүйсэгтөөр байха юм. Мүнөө 11 үнэһнээ 7 тулган абаһан ба үшөө 4 тулган абтахаар хүмээлэвэ.

Нүхэр Нимаева оролдотой ба дүй дүршэл эхэтэ ажалаара залуу һаарилшадай дунда ажалай ашар жэшээ харуулдаг юм.

А. Хилтухинов.

Бүхэ барилдаан тухай

А. Аюржанаевай статья зүбшэн хэлсэнэбди

Хам орожд барилдалгыг болуулхагүй

Бүхэ барилдалгын спортыг гүрэнитэй болгохо тухай А. Аюржанаевай статья уншад байхалд тэрэнжэ эхэ зүйтэй дээрэ тоолохо байна.

Зүгөөр нүхэр Аюржанаев хам орожд барилдалгыг огто болуулхыг гэгэниһэн зүбшөөхгүй байна. Күб гэхэдэ дүрэ булалдажа барилдаханда, бие биеынгээ дүрмэ абажа шадасхагүй ушар практика дээрэ эхэ олон гардаг байна.

Нигээг төмсөөд байхалд барилдажа байһан бүхэнүүд өөһөдынгөө дураар хам орожд барилдалга арсаттай байха һөн гэжэ би һананаб.

Саашань бүхын хаягдһанниг яада тоолохо тухай нүхэр Аюржанаевтай нэгдэхэ байнаб. Жэшээлдэ, 1947 ондоо республикын найртыг би барилдһан баймбэ. Тинишээ боын хүлэрһэн дээрһээ халгажа гарараа газар һабардаг хаягдһан дээрэ олоһон байдаг шууб. Бэээрээ үзэһэн ушар дээрһээ бодохоом гарараа газар һабардабал халгажа гэжэ тоологдоо эхэ аягүй байха болоно. Тинишээ бүхын хаягдһанниг Аюржанаевтай урдагалтай өһөөр төгсөөд зохихо ба дээрэ дурсагдһан нэгэ буруу ойлголсохо ябадал усагдагдаха байна.

Б. Жапов, Хэжэнгын аймагай Додо-Худанай оомоной Воронжоловай нэрэмжэтэ колхозой гэгшүү.

Убнэ тэжээл элбэгээр бэлдээ!

Сэлэнгын аймагай 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой УБНЭХУРЯАЛГЫН ТҮСЭБ

«Бүхнэ малажалда хабалдаа хоердохин юрэнхы асуудал болоб төжээлэй база би болгохо ябадал болоно. Тэрэнгүйгөөр малажалыг түргэнөөр дэбжүүлхэ хэрэгтэ хангахын аргагүй». (А. А. Андреев).

СССР-эй СНК-гэй 1941 оной майн 9-эй тогтоолоор байгуулагдһан орын харалда абажа, манай колхоз байгша оной Убнэхуряалгын сезон соо нэгэ толгой адуун бүхэндэ —35, эбэртэ бодо малда —26, хони маалда 4,5 центнер үбнэ тэжээл а һаамхай үнэһн бүрдэ 10-15 центнер ба тэрэнэй түгээ 1-2 центнер, мүн нарай түл дахууһан эхэ эхэлдэ 20-25 центнер шэмэ шүүһэнэ тэжээл бэлдэхэ байна. Мүнөө сезон соо хамта дээрээ 20860

центнер үбнэ ба 1500 центнер шүүһэнэ тэжээл бэлдэхэдэ юм.

Гадна, 1948 он соо 463 центнер үбнэ гүрэндэ тушааха, 1280 центнер үбнэ нэмэлтэ түлбэри болгон Убнэхуряалга ба сэлэс даралгада ябһын колхознигуудта үгэхэ ба 3130 центнер үбнэ страховой фонд байгуулаха түсэбтэйбди. Нигээг дүн хамта 25744 центнер үбнэ тэжээл бэлдэхэ байнабди.

Дээрэ дурсагдаша тэжээл нимэ арга-боломжонуудһаа судуулагдаха юм гэгэл:

1. Юрын сабиаланһа— 11810 центнер үбнэ.
2. Олон жэлэй ба нэгэ жэлэй ногооной — 5600 центнер үбнэ.
3. Наһа мшэр —600 центнер.
4. Үбнэһэй шанарт оруулан, һо-

лоомо, мэхиннэ гэгэ мөтмө —10020 центнер.

Убнэхуряалгын түсэбтэ дүүргэһин тулада бригада ба звенонуудта 12 сенокосилка, 10 морин тармуур болон хүсэд хүрэхэ бусад гар эр эмсэгүүд бэлдэхэдһэн байна. Тэршөлэн МТС-тэй баталһан договорой өһөөр 250 гектар сабиалан тракторно сенокосилкануудта сабиаланга юм.

Тини июнин 20-һоо наһа мшэр бэлдэжэ эхилээд, энэ хүдэлмэрин июнин 1-дэ дүүргэхэ, мшэ июнин 25-һа июнин 10 болтор 80 центнер витаминна үбнэ бэлдэхэ байнабди. Тини зуураа июнин 5-һаа Убнэхуряалгыг Ургэн хятайсгайгаар эхилжэ, хүдэлмэрини 25 үдэр соо дүүргэхэбди

КОЛХОЗОЙ БҮХЫ САБИЛАН ПОЛЕВОДЧЕСКО ХОЕР БРИГАДА-НУУДА ХУБААРИЛАН ҮГТЭНХЭЙ ГЭБЭЛ:

Бригаданууд	Газарай нэрэ	Хүдэлмэрин хэмжээ гектараар	Тэрэ гоодо		Га бүриһөө хуряалдахь (центнерээр)	Бүхнэ тахмайһа хуряалдахь (центнерээр)
			Машиннаар сабиалга	Гараар сабиалга		
1-дохин бригада хамта тэрэ тоодо:	—	410	193	217	14	5700
	Алтан	138	98	40	16	2208
	Додо гол	51	31	20	13	634
	Додо Хорой	75	45	30	17	1055
	Залж дээрһээ	77	—	77	10,5	808
	Гал-Асан	38	—	38	10,5	399
	Бусад участогууд	31	—	31	11	356
2-дохин бригада хамта тэрэ тоодо:	—	410	182	228	14,8	6100
	Маяжа	50	35	15	32	1600
	Алтан	116	74	32	15	1590
	Зажбуновска	76	20	51	12	912
	Бургаастай	83	48	35	12	916
	Залж дээрһээ	77	—	77	10,5	808
	Бусад участогууд	18	—	18	12,5	94

Дурсагдаша хоер бригаданууд 4 звенонууд болон хүдэлмэригэ, 672 гектар сабиалан хуряаха юм. Гадна, үбнэ хуряалган дээрэ үдэр дүүрээс хүдэлмэригэ шадаттай

хүнүүдһээ бүридэһэн 11 звенонууд болон хүдэлмэригэ, үшөө 147 гектар сабиалан хуряаха байна. Тинишээ 12 күнөө бүридэһэн сэлэс даралгын бригада эмхидхэжэ, правлений түүрүдтэ ор-

логшо нүхэр Бурашневтай хуряабри доро хүдэлмэригэ юм. Энэ бригада хүдэлмэригэ июнин 1-дэ эхилээд, июнин 15-дэ дүүргэхэ түсэбтэй.

УБНЭ ХУРААЛГЫН ГРАФИК

Бригаданууд	Ямар хүдэлмэриг хэргэлэхэ	Хүдэлмэрин хэмжээ	Тэрэ гоодо		Удэр бүри дүүргэхэ	Хэзээ дүүргэхэб	
			Машиннаар	Гараар		Эхилхэнь	Дүүрэхэнь
1-дохин бригада:	•Сабиалга	410	193	217	16,5	июнин 5	июнин 29
	•Тармалга	410	335	75	16,5	июнин 6	июнин 30
	•Бухалалга	410	—	410	16,5	июнин 7	июнин 31
	•Нүри хаялга	5700	—	5700	225	июнин 8	августын 1
2-дохин бригада:	•Сабиалга	410	182	228	16,5	июнин 5	июнин 29
	•Тармалга	410	271	139	16,5	июнин 6	июнин 30
	•Бухалалга	410	—	410	16,5	июнин 7	июнин 31
	•Нүри хаялга	6100	—	6100	245	июнин 8	августын 1

АЖАЛЛАТА: эхэнхи сабиалангай машиннаар сабиалгаха аргагүй дээрһээ, гараар сабиалгажа байна.

Бүхнэ дээрэ үбнэхуряалгын ба сэлэс даралгын хүдэлмэригэ 5100 ажлтай үдэр гаргалдһагдаха юм. Энэ ажалта үдэртэ 1280 центнер гэгэ гү, али ажалта үдэр бүхэндэ 25 килограмм үбнэ үбнэхуряалгын ба сэлэс даралгын хүдэлмэригэ болгоно.

М. Батышев, П. Сулов, Г. Батышев, Д. Бурашнев, Черниговский, О. Карпов, М. Нарпов.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

МУНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДАТА «Прогресс» «Поезд зүүнэ яһан» «Эрхэм» «Дөбөлгын гол центр»